

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre	18 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	9 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	3 "
Egy hónapra	1 "	Egy hónapra	1 "

A szerkesztésért felelős
Kutas Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltbb árszámítás mellett vétetnek fe

Magyar nemzetiség!

Debreczen, aug. 22.

Ugy-e, furcsán hangzik ez a kifejezés? Hát lehetséges az, hogy egy államban, — mely keletkezése óta magyar, kulturájában intézményeiben, törvényeiben, tradícióiban magyar volt mindig, magyar nemzetiségi kérdés is létezhessek. Szinte hihetetlenül hangzik ez. És mégis úgy van. A szerb, tót, oláh, szász nemzetiségek mellett most már ott látjuk a magyar nemzetiséget is. Hol? A Dráván túl; Horvát-Szlavonországban.

A Dráván tuli magyarok a régi Magyarország maradványai. A magyar faj, mely az Árpádok alatt erős terjeszkedésben volt a Balkán felé, hatalmas rajokat bocsátott ki magából még a Száván túl is, délkelet felé egész az Oltnak a Dunába folyásáig, amely nagy terület, mint Szörényi bánság magyar birtok volt és keletre a székely havasokon túl a régi Etelközbe, ahol még ma is sok ezer magyar él.

A török hódítás nemcsak gátat vetett a magyar elem e terjeszkedésének, de azt alaposan ki is pusztította. A régi Szörényi bánság ma Oláhország integrans része. — Nándor-Fejérvár, mely Magyarországnak évszázadokon át végvára volt, ma Szerbia fővárosa. A Duna-Tisza közének alsó része Szegedről lefelé teljesen elnéptelenedett és

a kipusztult magyarság helyett szerb, német és oláh lakosokkal telepítettet be. Ehez járult, hogy a török által elfoglalt Horvátországból, amelynek nagyrésze a mai Bosznia részét képezi, a horvát lakosság a török elől főlshorult a régi Szlavóniába, ennek lakói pedig Szerém, Verőcze és Pozsega vármegyékbe, amelyek pedig fősgyökeres magyar vármegyék voltak mindenkor, de katonai szempontokból külön kormányoztattak és így történt, a katonai kormányzás következtében, hogy a Horvátországgá vált Szlavonia neve átcuszott a főnt megnevezett 3 magyar vármegyére, amelyeket a horvát-magyar kiegyezésben elég önfeledtek voltunk átengedni Horvátországnak. Az e területen élő magyarok képezik a magyar nemzetiséget, akik ott nagyrészt őslakosok, részben pedig újabb időben telepedtek át, mert a Drávamellékén lakó magyarországi lakosság erős hullámszámban van mindig és különös előszeretettel telepszik meg a Dráván túl, mert ott a föld tetemesen olcsóbb birtányabb is) mint nálunk és a megélhetési viszonyok ugyanazok, sőt talán még jobbak még, mint nálunk, itthon.

A 3 magyar vármegye elvesztésébe már rég bele kellett nyugodnunk. Ússe a kő! Több is vészett Mohácsnál. De az ott hagyott magyarságot bizony nagyon sajnálunk. Százezernél több magyar lakik a Drá-

ván túl. Kerestük, kutattuk őket mindenfelé, de nem találtuk. Hogyan? Hát a magyar, ha a Dráván túlra jut, elveszett a magyarságra nézve? Hát lehetséges az, hogy százezer magyar, akik aránylag kis területen élnek, úgy összezsugorodnak, hogy hírüket se lehet hallani, nyomukat se lehet látni? Hát oly fából van a magyar faragva, hogy horvát is válhatik belőle? Hát vízzé válhatik a vér és gyáva nyullá a párducz?

Ilyen és hasonló kérdések toltak agyunkba, ha a Drávántúlra vetettük szemünket, szomoruan, elmélázva a nemzetünket ért legnagyobb csapáson, államalkotó fajunk megfogyatkozásán.

És ime: sötét aggodalmaink tulzottak voltak. A drávántuli magyarság nem vészett el. Él és jelentkezik. Igaz, hogy egy Strossmayer vakbuzgó fanatizmusára, féktelen magyar gyűlöletére és elnyomó üldözésére volt szükség, hogy véreink hangot adjanak létezésükről. És e megnyilatkozás méltó a magyar fajhoz. Látva, hogy Strossmayer püspök a magyar nyelvet, a magyar fajt üldözni és vallásos érzelmeiket, kezeletöket semmibe sem véve őket elhorvátosítani akarja, inkább szakítanak a hittel, a mely őket Strossmayer utált kezeiben tartja és vele minden közösséget megszakítva tömegesen a protestans vallás keblébe térnek hogy megőrizhessék nyelvöket, hogy atyáik

Tárcza.

J . . . -HOZ.

Rég volt az, régesrég,
Amikor egy napon,
Találkoztam veled
Szöke kis galambom.

Rég volt az, nagyon rég,
Mikor nem is sejtém,
Hogy miattad boldog
Sohasem leszek én.

Kovács László.

A feltámadt honvéd.

— Elbeszélés a szabadság harcából —

Írta: Szini Péter

I.

Bende Gábor és Sükös Mihály, kikről e jelen történetünk beszél, felette jó barátságban éltek együtt Lakóczon. Igazán elmondhatta felőlük akárki, hogy testvérként szeretik egymást. Nem volt oly nap, mikor őket együtt nem lehetett volna látni. A mezeti munkát is együtt végezték, Bende segített Sükösnek, ez meg Bendének.

Különböznék e jó viszonyuk még gyermeksegükiől kezdődik. Ott laktak egymás szomszédságában s együtt cseperedtek fel emberré.

A vén Bende és az öreg Sükös évek óta éltek egymással haragban. Valami rét miatt perlekedtek össze, melyhez egy Bende mint Sükös jogot formált. Sokáig törvénykeztek miatta. Végre is a törvény Bendének ítélte a rétet Sükös méltó bosszuságára, ki nem is késelt kinyilvánítani, hogy Bende lenyerezte a bírakat, megvesztegette az igazságot s úgy jutott a réthez.

A két gyermek gyakran volt tanuja szüleik perlekedésének. Kivált meg a két asszony, kik pedig rokonsági kötelékben voltak együtt, nem férhetett egymástól.

Sükösné, ki különben is bőbeszédű nyelven nő volt, már a kora reggeli órákban elkezdte fújni a furcsa litániát. Haragosan hívta egybe a kőszáló tyukokat s ha véletlenül a Bendéné is odatévedt, éktelen szidalmakkal üzte le az udvarról.

Szóval a két család egymás iránti gyűlölsége nemhogy lohadt volna az idővel, sőt folyvást jobban éledt.

A két fiu gyakran el is töprengett felette, hogy ugyan miért is tudnak szülőik oly makacs haragot tartani.

Egy este, hogy ismét együtt beszélgettek, így szólt Bende Gábor Sükös Mihályhoz . . .

— Te Mihály! A mi szüleink úgy látszik sirig fogják a haragot tartani a miatt a kis rét miatt. Apád is engesztelhetlen, az én apám is. Attól tartok, hogy ha majd mi foglaljuk el helyeiket, a rét miatt szintén ily haragot fogunk egymás iránt táplálni.

Sükös Mihály szelid természetű szüleitől teljesen elütő fiu volt. Tekintetbe sem vette ő, hogy szülei haragot tartanak. Mindennap

együtt volt Bende Gáborral és igaz érzelmmel viseltetett hozzá.

— Ne tarts attól! — felelt Bende beszédére. — Nekem nem természetem a civódás. Ismerhetsz, hogy nemszoktam másokat megítélni s inkább engedek mintsem perlekedjek. Én ígérem neked, hogy ha oda kerül a dolog, hozzád épen oly jóindulattal fogok viseltetni, mint jelenleg.

A két barát összeölekezett s megesküdtek, hogy soha egyik a másiknak véteni nem fog. A mit egyik akar, annak a másik ellene nem szegül, sőt teljes erejéből rajtala sz hogy teljesüljön.

A szülök mi sem tudtak gyermekeik e kötött frigyéről. Folytatták tovább a civakodást és a miben egyik a másiknak árthatott bizony szívesen megtette.

Egy vasárnap délután még a templomszékből is kilökdösték egymást annyira gyűlölködtek. E miatt aztán ismét perbefogták egymást, melyben újra Sükös lett a vesztes fél, miután Bendének tökéletes igazsága volt.

Igy tartott ez állapot mindaddig míg végezetre a halál ketté metszé a gyűlölség fonálát. A vén Sükös egy napon hosszas kinlódás után elszenderült az örök álmra.

Nem mondhatjuk, hogy Bende valami nagyon ssználta, de nem is örült rajta. Különböznék is csendes természetű egyeneslelkű ember volt kikérülte a perlekedést s hogy mégis egész életében azt kellett folytatnia, annak oka Sükös volt kiben a rossz természet elnyomta a jó hajlamokat.

Néhány év alatt Bende feleségével együtt és az özvegy Sükösné is leköszöntek a föld

nyelvén imádhassák istenöket, hogy az édes hazai nyelvre taníthassák gyermekeiket, — hogy magyaroknak születve, magyaroknak maradhassanak most és mindenkoron.

Imé: a szlavonai magyarok megmutatják, hogy ők minaeuvellett magyarok. . .

Nem vesztek el tehát a magyarságra nézve a drávántuli magyarok. Sőt ellenkezőleg: tömörülnek és szervezkednek. — Ma még csak nemzetiséget képeznek ugyan és a nemzetiségek sorsa nem valami irigylésre méltó. De mi még ennek is örültünk. Csak fejtsek ki ott szellemi és erkölcsi erejüket legjobb tudásuk szerint és ha keserves küzdelmeket kell is kiállniok a féktelen fajgyűlölettel szemben: emeljék föl bátran a magyarság zászlóját, amely ezer év óta lobog a Duna, Tisza és Száva közén mocsoktalan tisztaságában. Véres csatán eleshetik e szent jelvény, de akkor is holttestelnk fopják azt betakarni. Ám az utódok el fognak jönni sirunkhoz és újból magasra fogják emelni a nemzeti lobogót. A magyar szó, a magyar dal elnémulhat egy időre a hon téres virányai felett, de a véráztatta rögökből új élet fakad és újra megcsendül a fohász a magyarok Istenéhez, aki itt hazát adott nekünk, mert!

Az nem lehet, hogy annyi szív
Hiába onta vért
S keservben annyi hü kebel,
Szakadt meg a honért!

A drávántuli magyarok a magyarok Istenéhez fordultak, hogy megmaradhasanak magyaroknak. Halljuk meg az ő fohászukat, fogadjuk szívünkbe az ő ügyü

palyafutásról. A kolera ez a veszedelmes nyavalya végzetlenül pusztított.

Sok — magának hosszú életet ígérő hadótt vitt el el magával. Ezek közt a czivakodó feleket is szépen kibékítette.

Mert ott, a holtak csendes hazájában nincs harag, gyűlölet, perlekedés. Barátok s ellenségek, szegények és gazdagok boldogok és boldogtalanok szépen megférnek ottan egymás mellett.

Beh jól is rendelte a végzet, hogy a sirba költözöttnek szemé lezáruljanak s nyelve leköttessék. Bizony ha másként lenne, a büszke gögös emberi faj, még az enyészeti birodalmában is folytatná a haragot, irigységet!

II.

Bende Gábor és Sükös Mihály szülei halálakor már deli legények voltak. Sükös egy évvel idősebb volt Bendénél s hamarabb átesett a katonaságon.

Mikor aztán mindketten, nyolcz évi távollét után újra visszatértek falujukba, első gondjuk volt családi tűzhelyet alapítani.

A jó barátság, a testvéries vonzalom nem szűnt meg közöttük a tűnő idő elröppenésével. — Előkerülő bajokban vigasztalták, biztatták egymást s még erzenyűk tartalmát is szívesen megosztották.

Csupán egy eset volt, mikor a két jóbarát vonzalma közé befészkelte magát a viszály.

A szerelem okozta ezt. Sükös ugyanis egy leányos házhoz járt, hova Bende is szívesen ellátogatott.

Kóré Gáspár háza volt ez, kinek szép leánya ismert volt nemcsak Lakócson hanem az egész környéken.

A szép Sára szívesen fogadta mindenik

ket és tartjuk hazafias, szent kötelességüknek az ő erősítésüket, támogatásukat, hogy belőlük, kik most csak nemzetiség, a magyar nemzet élő, munkálól kiegészítő része lehessen.

F. M.

— A szabadelvűpártnak szeptember 2 árá, esti 7 órára hirdetett értekezlete — a mint értesülünk — elmarad, minthogy a miniszterelnök szeptember 3-án, a képviselőháznak a szünet után tartandó első ülésén úgy is nyilatkozni fog a Ház munkarendjére nézve.

— A községi jegyzők politikai működése. Szent Miklósról írják, hogy a közigazgatási bizottságban ellenzéki részről felszólaltak az ellen, hogy a szabadelvűpárt végrehajtó-bizottságaiba községi jegyzőket is beválasztottak. A bizottság ezért felirt a belügyminiszterhez utbaigazítás iránt. A belügyminiszter 74.152/1901. sz. rendeletében a következőket válaszolta:

»Az 1899. évi 15. törvénycikknek a jelen országgyűlés berekesztését követő napon hatályba lépő 167. § ában foglalt rendelkezés szelleménél fogva községi és körjegyzőknek politikai vagy képviselőválasztási kérdésekkel is foglalkozó pártba, bizottságba vagy egyesületbe léphetésök tiltva nincs, de e minőségbeni ténykedésöknek nem szabad ellentétbe jönni az idézett törvényszakasz világos, tiltó rendelkezésével.

Rossz kilátások

Debreczen, aug. 22.

Ahány kereskedelmi és iparkamara van az országban, mind azon imádkozott, hogy Ausztriával a gazdasági közösség egyezményét azon időpontig kössse csak meg a kormány, amely időpontig a német birod-

alégnyt. Nem tüntette ki egyiket sem a másik felett. Süköst épen oly jó szívvel fogadta mint Bende Gábort.

Bende távolról sem gyanította, hogy az ő kedves barátja szintén Kóré Sárahoz jár. Annál nagyobb volt hát meglepetése, midőn egy este, hogy együtt beszélgettek, Sükös előadta neki a dolgot.

— Mit szólasz hozzá, Gábor pajtás? Feleségül akarnám venni Kóré Sárát.

Bende ajkán elfagyott a szó. Hiszen ő épen ily szándékot tervelt.

— Ugy látszik, barátom, a szerelemben is egyezik a természetünk. Én is épen így gondolkoztam.

— Hát te is elvennéd?

— El ám, mert dolgos, takarékos. Jó háziasszony fog belőle válni.

— De hisz engem meg biztatott! — mondá Sükös. Aztán meg tudhatod, édes barátom, hogy nekem nincsenek rokonaim. Te csak jól vagy a nénéddel, mert gondot visel reád. Te halaszthatod a nősülést, nekem meg okvetlenül muszáj mielőbb megtennem.

— Tudom, mit akarsz mondani. Szeretted Kóré Sárát s mint jóbarátodról, feltételezed rólem, hogy nem akarok akadályul szolgálni boldogságodban. Hát nem is csatlakoztál bennem. Ha szerencsésnek gondolod ily módon nősüledet, vedd el Sárát. Én is szívesen az igaz, de nekem inkább lehet halasztanem a dolgot.

A kölcsönös megállapodás után három hétre Kóré Sára Sükös Mihály felesége lett. Természetes dolog, hogy vig lakodalom tette örömteljessé a frigyot, mely igaz szerelemből kötöttet.

Bende Gábor elvőfélykedett a kedves barátja lakodalmában s úgy mutatá, mintha

lommal fennálló kereskedelmi szerződés tart: 1903-ig.

A fejtetőre állt osztrák állapotok s a kapóra jött ideiglenes helyzet módot is nyújtott valóban, hogy évről-évre önálló rendelkezéssel húzzuk ki az időt 1903-ig, mert hiszen Ausztriával kereskedelmi szerződésünk most sincs még, azt a ránk nézve kedvező szerződést, melyet Bánffy kötött Badenival, egy osztrák parlament sem akarja elfogadni.

Szerenksétlen gondolatként azonban a kormány az ideiglenességet 1907-ig fixizotta az osztrákkal, úgy, hogy mikor 1903-ban a német szerződés lejár, mi kötve leszünk Ausztriához még 4 évig.

Ezáltal a politikai szerencse által kezünkre játszott egyetlen törvényes alkalmat elvesztettük, hogy gazdasági érdekeink önálló kezezését gyakorlatba vehessük s az önálló vámterület gondolata megmaradt újra választási frázisnak, a mit emlegethetünk s körülszaladgálhatunk czél nélkül újabb 50 esztendeig.

Hogy milyen csapás ez miránk, hogy hány százmilliót rabol el tőlünk, éppem alkalmas példával illusztrálja a német vámtariffa és a mi nyomában majd bekövetkezik.

Ausztriának olyan intenzív és folytonos fejlődés alatt álló mezőgazdasága van, hogy a mi mezőgazdaságunk lépésről-lépésre tért vesz az Ausztriába irányuló kivitelnél, ellenben az ő behozatala már ezen a téren is évről-évre szaporodik.

Most Németország felömelí az agrár vámjait, úgy, hogy ezzel a földművelés és állattenyésztés crikkeivel végkép ki leszünk zárva Németországból.

Minthogy Magyarország a gazdasági ér-

örülne rajta, hogy jó czimborája féltalálta boldogságát.

Pedig bizony nem úgy érzett belől ő, a miképen mutatá. Hasztalan akarta elfojtani keblében a feltóduló fájdalmas érzelmet, a még nagyobb erővel ostromolta.

A visszavonás ördöge odafurakodott szívéhez s úgy susogta neki:

— Látod, Gábor, látod! Ez lett a jó barátság vége! . . . Sükös rutul rászédett téged, midőn lebeszélte a leány keze birhatásáról. Feltalálod e te azt valaha, kit most elszalasztottál? . . . Sükös rágalmozott téged a leány előtt, befeketítette jó hirnevedést, csak hogy elüsse kezéről. Bolond voltál, bolond, hogy ily áldozatot hoztál a barátságért!

És e naptól kezdve, bár még mindig a régi jó barátok mutatá magát, gyűlölte Bende Sükös Mihályt, kiről feltételezte, hogy aljas uton tört boldogságára.

III.

Egy év mulva azután, hogy Sükös Mihály feleségül vette Kóré Sárát, nagy dolgok történtek a hazában.

Mint futó láva tört ki a nemzeti lelkesülés azon hirre, hogy édes hazánk alkotmányát konok ellenei eltiporni akarják, hogy ne legyen magyar a magyar vérrrel szerzett hazájában.

Mint egy ember, úgy állott fel a nemzet alkotmánya és jogai védelmére. Kossuth Lajos szózata villámként gyújtotta fel a kebleket és zengett a dal végig az országban:

«Ha még egyszer azt üzeni,
Mindnyájunknak el kell menni!»

Toborzó verbunkosok járták végig az országot, zászló alá hiva minden fegyverfoghatót.

edekéknél
Németország
nisterium
legszeren
tele a «m
tartva» s
trárvámoka
mokat.

De
van osztrák
ntónbi plá
szük. A r
másiknak.

Most

kettős mo

s elzárja

neki pom

tele nem

Magyarors

versenytlá

az arát is

német ipa

ország tel

leghitvány

se lehet

keit azon

allensége

Egyi

gazdasági

ut Néme

terménye

gáltatva

tőlünk a

a saját s

Jól

magyarok

1903 ban

metlenül

hogy ne

Ezel

A falu k

vig zenes

séget.

Ki is

Nevettek

sirtak, m

kóval ki

kantva.

Ben

haza vé

azért tett

nem várt

lévén, hi

emelkedt

Sük

csuzóra

kozott. A

állapotab

Ifju

menjen e

lan volt.

goshoz s

— E

Megeskü

bagylak

tudnám

talmam.

Hog

rendeleté

radja az

Nagyon

szólni.

Elbr

dozva k

szne jav

Még a ve

dig már

lelkesít

28 1901
280/5. lap a hűg.
hűg.

dekek önálló kezelőjeként nem tárgyalhat Németországgal, majd a közös külügyminiszterium, a világnak ez a legokosabb és legszerencsésebb kezű potentátja tárgyal vele a monarchia közös érdekeit szem előtt tartva s mit felelhet mást a német agrárvámokra, mint osztrák-magyar iparvámokat.

De osztrák-magyar ipar nincs, hanem van osztrák ipar és magyar ipar. Ez az utóbbi pláne van is, nincs is, ahogy vesszük. Ami használ az egyiknek, árt a másiknak.

Most Ausztria a markába nevet. Ha a kettős monarchia felemeli az ipari vámokat s elzárja a határt a német cikkek előtt, ez neki pompás állapot: mezőgazdasági kivitelem nem lévén, semmit nem vesz, ellenben Magyarországon elhelyezkedik akadály és versenytárs nélkül, maga szabhatja meg még az árát is, nem lesz itt a szolidabb, erősebb német ipar, mint versenytárs, nagy Magyarország tehát arra lesz ítélve, hogy a világ leghívtányabb gyártmányait, aminek sehol se lehet piacot találni, az osztrák ipar cikkeit azon az áron fogadja el, a mint örök állensége a nyakára zudítja.

Egyfelől az a kár éri, másfelől az, hogy gazdasági cikkeit elől az egyedüli kivezető út Németország határán el lévén zárva, terményei elhelyezésénél is ki van szolgáltatva Ausztriának, — mely olcsón veszi tőlünk a fölös nyers anyagot s drágán adja a saját selejtes gyári készítményeit.

Jól nézünk tehát a jövő elé mi szegény magyarok, gazdasági rabságunk gyűrűiből 1903-ban nem szabadulhatván, mert értelmetlenül lekötöttük a kezeinket továbbra, hogy ne használhassuk, amikor kell s huz-

Ezek közül kettő Lakóczra is eljutott. A falu korcsmájában vettek szállást, hol vig zeneszó hangjánál csalogatták a legénységet.

Ki is állott egész falu népe bámulásukra. Nevettek a vidám verbungosok tréfáin és sirtak, midőn egy-egy legény fejében a csákoválv kiugrott a korcsmából, nagyokat rikantva.

Bende Gábor volt az első, ki az édes haza védelmére felajánlta karját. Nemcsak azért tette ezt, mert falujában semmi öröm nem várt reá, hanem azért is, mert katona lévén, hitte, hogy a háboruban feljebb fog emelkedni a viselt káplári rangnál.

Sükös Mihály, midőn Bende Gábor bucsuzóra belépett hozzá, nem sokáig gondolkodott. Kijelentette, hogy a haza ilyen állapotában gyávaság lenne itthon maradnia.

Ifju neje sirva zokogva kérlelte, hogy menjen el, ne hagyja itt, de Sükös hajthatlan volt. Elment Bende Gáborral a verbungoshoz s ő is felcsapott.

— Barátod vagyok, mondá Bendének. Megesküdtem, hogy jó és balsorsodban nem hagylak el téged. Megyek veled, ha előre tudnám is, hogy bizonyos halál lesz jutalmam.

Hogy hazament, levelet írt, melyben végrendeletét készíté el. Háborus időben nem tudja az ember, kit talál a halálos ólom. Nagyon okos gondolat hát előre hozzá készülni.

Elbucszott a kedves nejétől, ki ájúl dozva kísérte el a verbungoshoz. Lakócz színe java ott volt már akkor utra készen. Még a vén Korpa Gyuri is felcsapott, ki pedig már az ötven körül járt. Tud a magyar lelkesülni, csak lelkesítője akadjon.

(Folyt. köv.)

zuk az osztrák érdekeket a monarchia javainkon keresztül gázló szekerén türelmesen és bölcsen, mint eddig.

A czári pár Franciaországban.

Budapest aug. 22.

A czári pár meglátogatja Franciaországot; rövid idő alatt másodszer. Ez a hír, mely tegnap csak késő este terjedt el Párizsban, nagy örömet és lelkesedést kelt egész Franciaországban. Ez esemény politikai jelentőségét lapunk vezérlő cikkében méltatjuk, e helyütt csak a legújabb táviratokat adjuk.

Páris, augusztus 20. Örömteli lelkesedést kelt itt a hír, hogy a czár szeptember közepe körül Franciaországba jön. Egyedül a monarchista pártisajtó mérsékli a lelkesedést, mivel a czári látogatás a mai kormánynak hasznára van és első sorban Loubetnek szól. A mióta őt választották meg a köztársaság elnökévé, fejezte ki a czár azt a szándékát, hogy másodszer is eljőn Franciaországba. Dünkirchenben szeptember 15-ike előtt lép a czár a francia földre. Miután Reval mellett jelen lesz a hadihajók gyakorlatain, Kopenhágába megy. Kieiben találkozik Vilmos császárral, a ki a Hohenzollern hajón lesz. Megelőzőleg az angol királynal is találkozik. Így szabja ezt meg a politika, bár a francia sajtó azt hirdeti, hogy a czár nem lép német földre.

A czár első sorban a hadihajóraj fölött fog szemlét tartani. A calaisi kikötőben fog a hajóraj előtte elvonulni. Azután Reimsba megy a keleti hadak zárógyakorlataira. Az utolsó gyakorlati nap szeptember 19-ike lesz. Összesen 150.000 katona fog a czár előtt elvonulni. Az összes hadak Brugére főparancsnoksága alatt fognak állani. A nagy szemle Reims és Betheny falu közt lesz. Reimsban disztrakoma is lesz, melyen pohárköszöntők fognak elhangzani.

A gyakorlatok befejezése után a czár néhány napot Páris környékén, Compiègneben fog eltölteni. Itt a czárné is vele lesz. Kopenhágából jön Franciaországba. A czári pár székhelye Compiègne lesz. A czár több francia városba is ellátogat. Franciaországban való tartózkodásának befejezéseül ellátogat Párisba, a hol hivatalos fogadtatás lesz.

A látogatásáról tegnap estig senkisémit tudott. Még az orosz nagykövetség is tegnap értesült róla, a mikor az Elysée távirat érkezett Pétervárról. A látogatást a czár önszántából határozta el, tanácsosainak ellenére, a kik az utazást veszedelmesnek tartják. A tárgyalások Páris és Pétervár közt közvetlenül folytak.

Delaussé miniszter Compiègnebe utazott, hogy személyesen tegye meg az előkészületeket a kastélyban. A czári párnak Compiègneben való tartózkodása intim jellegű lesz.

Sötét bűn.

Kiásvott és eltűnt gyermekholttest.

Saját tudósítónktól.

Budapest, aug. 22.

Szenzációs, titokzatos bűnesetben indított most vizsgálatot a szegedi vizsgálóbíró-ság. A héten ismert kézből tizenkét oldalra terjedő feljelentés érkezett a szegedi kir. ügyészséghez s ez a feljelentés pártját ritkító rémes, Pitaválba illő bűnesetet tárgyal. Az van benne nagy részletességgel elmondva, hogy egy közeli csongrádmegyei köztisztviselőnek szépséges, fiatal hitvese évekkel ezelőtt bűnös viszonyt folytatott az ottani körorvossal s így a szerelmi viszonyból származott gyermeket, mint a bűnös szeretke-

zésnek véletlenül felfedezőjévé lett 11 éves nagybacska leánykát közösen megmérgezték.

A feljelentés regényes hosszadalmassággal elmondja a viszony keletkezését, körülírja, hogy a szerelmesek naponként morfiummal altatták el a feleségében megbízó férjet azért, hogy őket ne zavarja. Majd részletezi a két ember bűnbeesését s két gyermek elmérgezését.

Élő, köztisztületben álló egyénekről esik szó a feljelentésben. A ki a feljelentést fogalmazta, közbiztonsági szolgálatot teljesítő egyén, egy csendőr, ki számos tanut nevez meg azzal, hogy azok a feljelentésben elmondott gyermekgyilkolásról szóló szörnyű vádak megerősíteni fogják.

A szegedi kir. ügyészség Sirsich Imre dr. kir. alügyésznek osztotta ki a szenzációs feljelentést. A kir. alügyész tanulmányozta a vád részleteit s az ügyet áttette a vizsgálóbíró-ságnak azzal, hogy a szükséges előnyomozatot ejtse meg s a bűnesetre nézve halgassa ki a bejelentett tanukat.

Hubacsek Pál vizsgálóbíró kihallgatta már az első tanut. A vallomást a titok zárja alatt tartják. Valószínű azonban az, hogy a vallomás megerősíti a feljelentésben foglalt vádakot, amellyel bizonyít az a körülmény, hogy a vizsgálóbíró-ság tovább folytatja a nyomozatot. Ha a vizsgálat további eredménye kielégítő lesz és miután megerősíti a feljelentésben foglaltat vádakot, akkor szenzációs letartóztatások várhatók.

Borzalmak egy hajón.

Az Island hajó elsüllyedése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, aug. 22.

Az Island hajó elsüllyedésénél, mely hajó pénteken reggel egy jéghegygel ütközött össze, borzasztó jelenetek történtek.

Százhuszonöt utas volt a hajón, akiket leírhatlan rémület vett erőt. Férfiak, kik vad dühvel rohantak a mentőcsónakokhoz, az utjokban álló nőket és gyermekeket eltaposták. Egy férfi fejszét suhogtatott a kezében, és halállal fenyegetett mindenkit, aki a túlszulfolt mentőcsónakba, amelyben állt, belépni mer.

Amikor a mentőcsónakok a süllyedő hajót elhagyták, a hátramaradottak vad üvöltésben törtek ki. A hajmeresztő jelenetek közepette a kapzsiság valósággal orgiákat ült.

Aranyások, kik a hajón a Yukon vidékéről hazájukba tértek vissza, feltörték a szekrényeket, melyekben 75.000 font értékű aranyport helyeztek el, egyrésztük, hogy raboljon, másrésztük, hogy vagyonát megmentse. Nehány uncia aranyport birtokáért véres csatákat vívtak, miközben nőket, és gyermekeket tiportak el.

Egy Brumbauer nevű ember Portlandből 2800 font értékű aranyport tartalmazó zsákkal a fedélzetre rohamt, hogy kincsét egy mentőcsónakba dobja, de mert attól félt, hogy a nehéz tehertől a csónak elmerül, visszalődött az aranyat a fedélzetre és inkább az életét mentette meg.

Egy másik aranyesó egy zsák arannyal a tengerbe ugrott, ahol eltűnt. A hajó öt ládával, melyben 35.000 font értékű arany volt, elmerült.

A visszamaradottak a sötétben kétségbeesetten küzdöttek a halállal. Nagy sebében egy tutajt fákoltak össze, erre ugrott be a kapitány is, aki mikor látta, hogy nagyon sok ember van a tutajon, a tengerbe vetette magát és oda fult.

Azok, kik megmenekültek. Életüket a legénység hősiességének és önfeláldozásának köszönhetik. Sokan, kik a tengerbe ugrottak a jégheg hullámokban megfagytak.

Amikor a hajó elsüllyedt, kazánjai felrobbantak, ami sok embert, kik még a hullámokkal küzdöttek, egyszerre megölt.

N A P I H I R E K

Szél.

Kesergő bugással
Száguldoz a szél;
Zöld lombkoronáknak
Elmulást beszél:

«Zöld levél szép virág
Hiába fedez:
Eltűnsz, elenyészel,
A te véged ez!»

Nézem a falombot
Hogy ring a szélbe:
Mintha a titkos hang
Nekem beszélne!

— **Meghívás.** A honvédelemért és szabadságemlék létesítése tárgyában alakított bizottság 1901 évi augusztus hó 23 napján, azaz pénteken d. e. 8 órakor az emlékkertben helyszíni szemlét tart s utána a városházán ülésre gyűl össze. Az ülés tárgyai: 1. A szabadság szobor helyének az emlékkertben kijelölése. 2. A Tóth András szobrász urral kötendő szerződés tervezet megállapítása.

— **Országos tanítói ülések.** Magyarország tanítói a napokban Budapesten gyüleseztek saját érdekeik előmozdítása céljából. Az a mostoha állapot, melyben még ma is tengődik a jobb sorsra érdemes tanítóság, méltó okul szolgál arra, hogy felemeljék szavukat. Az állami tanítók országos egyesülete anyagi ügyeinek előbbvitelére véget bejelentette csatlakozását a tisztviselők országos mozgalmahoz. Ideje is lenne már, hogy a uagy nemzeti munkát teljesítő tanítók is besoroztatnának a tisztviselői rangfokozatba. Olyan joggal rászolgálnak ők arra, mint bármelyik tisztviselő. Hisszük, hogy mozgalmuknak meg is lesz óhajtott eredménye.

— **Harcszerű czéllövészet.** A Sárkúti tanjánál levő katonai nagytávolsági és harcyszerű lőtérén folyó évi agusztus hó 23-án a helybeli katonai csapatok által harcyszerű czéllövészet tartatik. A czéllövészet a fentebb jelzett napon reggel 7 órakor kezdődik és d. u. 1 órakor végződik. Minthogy a czéllövészet megközelítése életveszélyes az érdekelt közönség az óvintézkedések megtételére a városi tanács katonai illetőségi ügyosztálya által ez uton is felhivatik.

— **A Debreczeni Dalegylet** működő tagjai fölkéretnek miszerint a Dalos-szövetségi ünnepélyt megelőző utolsó gyakorlati órára a Gazdasági tanintézet olvasó termében ma este 8 1/2 órára pontosan és teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

— **A térparancsnok fia.** Felső Pulyán nagy bátorságáról tett bizonyosságot Rohonczy György budapesti térparancsnok fia. A községben vásár volt a minap s a mikor legna-

gyobb volt a forgalom, megvadult egy tehén s nekirohant a vásárosoknak. Vagy tíz aszonyt letiport már s nem volt, a ki megfékezze, mert még a férfinép is elfutott előle. Akkor hirtelen a bős állat elé ugrott a fiatal Rokonczy György s megragadta a szarvánál. A megvadult állat felemelte őt a levegőbe és egy ideig vitte őt magával, míg végre sikerült a fiatalembernek a tehén nyakát visszazegní. Időközben elősiettek az első ijedségekbe magukhoz tért emberek és a tehenet megkötötték.

— **A vezérek temetője.** Kun-Szent Miklósról jelentik, a P. H.-nak: Farkas Sándor szentesi régész fölfedezte a solti Tétel dombok közelében a honszerző vezérek temetőjét. A tételi földvár keleti lejtőjén a nagy és kigyós érbe futó csermely környékén talált föl a temetőt. A leletek sarkkövek és hosszú lándzsák, egyenes kardok, ezüst kenyegek, ptykés sirmellékletek. A sarkkövek középen turbános vezér, jobbról-balról keleti öltözetű nők alakjai láthatók, majd szőlőfürtökkel kerített kehely, nyilazó vitézek, sisakos férfiak, mindez fehér márványba vésvé. A sírokban érczkoporsókat, ezüst edényeket is találtak. A sarkantyuk hegye gulalakban végződik. A leletek egy részét eddig a Teleky-grófok közeli kastélyában helyezték el. Farkas is sejtí Arpád vezér sírját is, Tételben és annak a helynek a környékén, a hol a fohéregyházi templom alapfalait föltalálták. A tételi várhegynek keleti lejtőjén, a patakforrás fejjénél, azon a helyen, a hol Farkas most az előkelő vitézek sírját fölfedezte, volt a honfoglalás idején a Csepel szigetség vidékének legfőbb pontja, Zsolt vezér is ott született. Megjegyezzük, hogy maga az idézett lap is nagy kételkedéssel fogadja e hirt.

— **Verekedő tehenész.** Furcsa helyzetbe jutott tegnap az Újöldön Blei yer Simon bérlő a családjával. Ugyanis Blei yer tehenész ki más különben csendes ember, tegnap jól felöntött a garadra. Valami szociális tával akadt össze a kocsmában az beszélt neki össze minden bolondot. Ugy hogy mikor haza ment oly fenyegetőleg lépett föl a gazdája ellen, hogy ez a szobájába volt kénytelen bezárkózni. A tehenész erre baltát fogott és avval ment neki az ajtónak azt be törte és a bérlőt ki üzte családjával együtt. Blei yer ekkor a rendőrséghez fordult honnan két lovas rendőrt küldök ki, hogy a szorongatott családot megszabadítsa a dühöngő embertől.

— **A német trónörökös eljegyzése.** A Berliner Tagblatt írja, hogy a német trónörökös nem a connaudthi herczegnek, hanem a cumberlandi herczegnek egyik leányával fog jegyet váltani. A német trónörökös e czélből az ősszel látogatást fog tenni a fredensborgi kastélyban, a hol akkor majd együtt lesznek a csári pár, az anyol királyi pár és a cumberlandi herczeg leányaival.

— **Örült a lokomotivon.** Izgalmas utazásuk volt a minap azoknak az embereknek, a kik a svájci észak-keleti vasút offretikoni szárnyvonalán utaztak. A lokomotivvezető ugyanis, mint Zürichből jelentik, hirtelen megörült s eszeveszett gyorsasággal száguldott gépével, nem törődve a megállásra való jeladással sem. Az örült később egyre-másra sípolt a jelzőkészülékkel,

a mi fölkeeltette az utasok figyelmét. Csakhamar mindenki tudta, hogy micsoda veszedelemben forognak. A vonat személyzete a fékezőkhöz rohant és a lokomotiv fűtője végre kényszerítette a lokomotivvezetőt egy állomáson való megállásra. De arra már nem tudták rávenni, hogy leszálljon a lokomotivról; már tovább akart indulni, a mire a vonatot gyorsan lekapcsolták. Most aztán leszállt az örült s a veszedelem elmúlt.

— **Pongyolában a rendőrségnél.** Tula Dániel cipész legény felment Páparól a városba, hogy a Szent István napját ott töltsse. Este elaludt s Városligetben s ruháit a feje alá rakta. Éjfél után két órakor felébredt, kereste a ruháját, de nem találta. Ellopták a feje alól felső öltözetét, cipőjét és kalapját. Csak alsó ruháját hagyták meg. Amá pedig legszomorubb, zsebében volt 58 kor. a mellényzsebében meg aranyóra kinczczal. Még az éjszaka beállított a főkapitánysághoz teljes pongyolában és följelentést tett a tolvajok ellen. A furcsa helyzetbe jutott vidékit a rendőrség elszállásolta addig, míg hazuról pénzt kap. A vakmerő tolvajokat meg nyomozza a rendőrség.

— **Elítélt párbajozók.** A mult évben történt, hogy Dr. Gulyás István tanár, mint a »Debreczen« kritikusa éles kritikát írt egy ügyből kifolyólag a kereskedő ifjak ellen, melyért Lovas Zoltán kereskedőseged provokálta. A párbajt karddal vívták meg s az Lovas Zoltán könnyebb megsebesülésével végződött. A törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet és a két párbajozót egyenként 5—5 napi államfogházra ítélte.

— **A Petőfi-dalkör nyíri estéiye.** A Petőfi dalkör augusztus 31-én szombaton a nagyerdő Vigadóban dal zene szavalat és tánczczal egybekötött nyárestélyt rendez. Az estély műsora: 1. »Nyitány« — Magyar testvérek zenekara által. 2. »Honfi dal« Hubertól. Előadja a dalkör. 3. »Szavalat« Előadja Mészáros Károly joghallgató ur. 4. »Ujvárosi nótá« eredeti népdal, K. Balázs K. után férfikarra átírta Alföldy Béla. Előadja a dalkör. 5. Dajna Bandi gordonka-művész játéka. 6. »Népdal egyveleg« Méder Mihálytól. Előadja a dalkör. 7. »Kossuth dala« Gaáltól. Előadja a dalkör.

— **Sziklay elszereződött.** A debreczeni színház kedvelt jellem komikusa, Sziklay Miklós virágvasárnapról kezdődőleg Krecsányi temesvári színtársulathoz szerződött. Vajh. ki lép megürült nyomodba, jó Sziklay Miklós?

— **Furcsa passzió.** Egy müncheni mekkanikusnak olyan mulatsága volt, a milyenne még nem igen gondolt a szórakozni vágyó emberiség, bárha nem is kívánatos, hogy követője akadjon. A jókedvű ifju ugyanis esténként beköszálta München utcáit és hajóképű cselédleányt talált, azt idegenes kiejtésű németiséggel megszólította. Duszgazdag angolnak mondta magát, akinek Thalkirchenben van villája és éppen szobalányra volna szüksége. Ez még eddigelig éppenséggel nem szokatlan passzió és nem ismeretlen a budapesti utcák sok alakja előtt sem. De ő amikor így sikerült magával csalnia a lányt és az Izar partjához értek, szó nélkül a vízbe dobta a leányt. Aztán a partról gyönyörködve nézte, hogy mint lubiczkol a vízben és mint vergődik bőrig ázva a szárazra. Persze a

multság
hogy a re
De most
elcsipték
figyelés a
e passzió
inkább —

— Ku
renezné h
den szaké
dés asszo
néhez hiv
halálát ide
ságból ok
évi fogház
Felebbözé
ügyet a d
nácsa H
mellett. A
változtatta
napi fogh

— Ne
Samu gró
előtt egy
recsen sz
nemzeti ö
róban vet
gaskodik
zül nem t
nem fele
vesz azt
teríti s az
menegy v

A n
az angol
tanult me
mondják
megtanul
mert 22
hajtja. K
van. A n
parancs
kezdett
tak lefel
színü b

—
lámpa e
rencsétl
Nozdroc
petroleu
a lámpa
nya: Gi
varta a
explodál
ruhát. —
égési se
orvosi k

—
rablógyi
koston e
ember,
a harm
a keres
egyik
oly erő
Most a
hozza k
ie a pé
különfé
is kiaka
asszony
és látv
A rakl
üzbe

23 1901
280/5. lap a h. h. g.

mulatság e stádiumában eltűnt gyorsan, ne hogy a rendőrség kérje tőle a passziója árát. De most legutóbbi csinyja után Grosingben elcsípték mégis. A vidám fiatal embert megfigyelés alá vették, mert gyanu van rá, hogy a passziója nem annyira szórakozás, mint inkább — betegség.

Kuruzsló asszony. Özv. Szukó Ferenczné huszti 70 éves öreg asszony minden szakértelem és képzettség nélkül a tudós asszony szerepét játszotta. Vaszil József néhez hívták el, de szereplésével a beteg halálát idézte elő. A törvényszék gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt egy évi fogházra ítélte a kuruzsló öreg asszonyt. Felelősség folytán tegnap tárgyalta ezen ügyet a debreczeni ítélő tábla szüneti tanácsa Horváth Bálint táblabíró előadás mellett. A tábla az első bírói ítéletet megváltoztatta és a büntetés mértékét hat hónapi fogházra leszállította.

Néger szolga Teleki Samu grófnál. Teleki Samu grófnál afrikai vadászataiból pár hó előtt egy szerencsén szolgát hozott. A szerencsén szolga fején hosszukás piros fazzel, nemzeti öltözetében szolgálja urát, ki őt Karóban vette s kihez mint egy hü eb, úgy ragaszkodik. A szolga az európai szokások közül nem tud mindennel megbarátkozni. Ágyba nem fekszik. Lefekvéshez egy szőnyeg veszt azt a gróf hálószobájában ajtaja elé teríti s azon alszik, gondosan örködven éjjel megnegy valaki az urát megtámadja.

A néger szolga, az arab nyelven kívül az angol nyelvet is beszéli, melyet Kairóban tanult meg. Új hazája erkölcei közül, mint mondják, leghamarább a rosszabbakat kezdte megtanulni a min azért nem lehet csodálkozni, mert 22 éves forró vére a könnyelműsége hajlja. Különben nagyon gyöngéd, érző szive van. A mikor tudtára adták, hogy ura és parancsolójának unoka öcséje meghalt, elkezdett rettentően zokogni és erősen omlottak lefelé könnyei arcának barázdált, olaj színű bőrén.

Összeégett uri leány. Egy petroleum lámpa explodálása következtében súlyos szerencsétlenség történt a minap Kis Béliczén, Nozdroczy közgyám családjában. A cselédi petroleumot töltött a lámpába, de úgy, hogy a lámpa belét égve hagyta. A közgyám leánya Gizella, hogy baj ne történjék lecsavarta a belét, de azt érte el, hogy a lámpa explodált és az égő petroleum előtörtte a ruháit. — A szerencsétlen uri leány súlyos égési sebeket szenvedett és még most is orvosi kezelés alatt áll.

Vakmerő rablógyilkosság. Vakmerő rablógyilkosságról ad hírt tudósítónk. Rákoson egy oda való kereskedőhöz be ment 3 ember, egyik kocsikenőt, a másik ostoronyelet, a harmadik pedig szappant kért. A mikor a kereskedő a kocsit kenőt akarta kimérni, az egyik ember hirtelen fejbe ütötte, az ütés oly erős volt, hogy a kereskedő elsédült. Most az üzlet ajtóját belülről elzárták és hozzá láttak az üzlet kifosztásához. Először a pénztárt törték föl, majd egy zsákba különféle árukat raktak be. — A szobát is kiakarták rabolni de a kereskedő gazdasszonya éppen akkor jött be a boltba és látva a rablókat segítségért kiabált. — A rablók erre megfutamodtak, de a nép-üzőbe vette őket és az egyiket Nyisztor

György ohabai lakos személyében sikerült is elfogni. Az elfogott rabló, aztán megnevezte a másik két társát is Ungureszku Todor és Bazsu Joun ohabai lakosok személyében. Ezeket a csendőrök szintén elfogták. A megütött kereskedő az éjlyojamán magához tért és a csendőrök ki is halgatták de tegnap délelőtt belehalt sebébe.

Brutális segéd. Bajdó Sándor inas Kis József kőműves keze alá hordta a téglát. Na gyon serényen forgolódt és így történt, hogy hozzá ütődött Kiss Józsefhez. Ezen annyira dühbe jött a kőműves hogy a fiut öklével szembe vágta. Az ütéstől Bajdónak földagadt az arca úgy hogy most keresetképtelen. A rendőrségnél feljelentette Kis Józsefet a kit az ütés miatt felelősségre fognak venni.

Rabok a mezőgazdaságban. Plósz Sándor igazságügyi miniszter most hozzalátott annak az üdvös tervnek megvalósításához, hogy a rabokat a sok érdeket sértő ipari munka helyett mezőgazdasági munkára fogja. Szegedi távirat jelenti, hogy az igazságügyi miniszter felhívta a szegedi börtönigazgatóságot, hogy a várostól husz évre huszonkét hold földet béreljen és a rabokat mezőgazdasággal foglalkoztassa.

Megverte a feleségét. Poresin András nem hogy oltalmazta volna feleségét a bajtól még ő okozott neki. Ugyanis valami csekélység fölött össze veszett az asszonnyal és úgy megverte, hogy elborította a vér. — A megvert asszony panaszt tett a verekedő ember ellen a rendőrségnél, hol majd meg büntetik Poresin urat a verekedésért.

Rozsnyói csendélet. A Rozsnyón épülő rimamurányi telep felett levő fűzesben ma, mint táviratban jelenti, egy feloszlásnak indult férfitestet találtak. Jobbmellén kesszurás volt. Pénze és értéktárgyai megvoltak. Hogy ki a meggyilkolt, azt nem tudják. A rozsnyói olasz munkások között napirenden van a verekedés. Azt hiszik, ők ölték meg bosszúból egyik társukat. — Szent István napján nyílt helyen szurtak le egy fiatal munkást, aki most haldoklik. A vizsgálatot megindították.

A letartóztatott hősszerelmes. Augusztus elején Vécsey báró huszárhadnagy Győrött együtt mulatott Lomniczi Bélával, a győri szintársulat hősszerelmesével. Reggel Vécsey báró nem találta az arany óráját, értékpapirossait s pénzt. A pénzt Lomniczi lakásán megtalálták s a vizsgálóbíró elrendelte a hősszerelmes letartóztatását. Vécsey báró kijelentette, hogy nem kívánja Lomniczi meg büntetését de a vizsgálatot hivatalból folytatták. A győri törvényszék tegnapelőtt szabdlábra helyezte Lomnicit, mert a vizsgálat meghiusulásától már nem kell tartani. Vécsey báró óráját s az értékpapirokat máig sem találták meg.

Vilmos császár ldnlója. A kínai zavarok úgy hogy lecsöndesültek a fegyverek elnémultak és Vilmoscsászár ismét megszólaltatta kissé na gyon is sokoldalú muzsáját. Hosszabb szünet után most ismét irt egy indulót, testőrezre dének ajánlotta föl. Az indulót csupán a testőrezred zenekara játszhatja egyéb ezredeknek tiltott jószág. A gárdisták zenekara persze nagy buzgalommal tanulja az indulót, mely iránt egyebütt is nagy az érdeklődés. Persze inkább lojális, mint zeneértő körökben.

Elveszett pénz. Kis Imre szücsmester tegnap kiment a zsbvásárba, hogy a mester séghez szükséges eszközöket megvegye. — Zsebében volt a tárczája a melyben 500 ko-

rona volt. Kiválasztott egy ollót és mikor fizetni akart, akkor vette észre, hogy a pénz nincsen sehol, kiesett a zsebéből és elvitte valaki. Elszomorod a jelentette a rendőrség- nél hogy a becsletes megtaláló oda vigye be. hajlandó a megtalálónak 60 koronát adni.

Világposta.

Eiszaporodott vaddisznók. Esztergom környékén a primatiális erdőkben úgy elszaporodtak a vaddisznók és annyi kárt tesznek a veteményekben, hogy most vadásztársaság alakul e bestiák irtására. Ez az irás annyival is inkább szükséges, mert az erdőkben sétálók biztonságát s a kovácsi-pataki nyaralók nyugalmát is alaposan megzavarja a sok vaddisznó. Wirtter Bertold mérnök Garam-Kövesden most szervezi a vadásztársaságot és a hidegvérű vadászokj jelentkezését szívesen látja. A jelentkezéshez elegendő a levelező lap. **Öngyilkosság 80 forint miatt.** Kampa Márton szabadkai földesgazda, mert 80 forintot elvesztett, háza padlásán felakasztotta magát. — **Hegyomlási katasztrófa.** Kursk közelében, mint a berlini Localanzeiger jelenti, nagy hegyomlás volt, mely kat lakóházat teljesen maga alá temetett. A romok közül eddig tíz halottat és számos súlyos sebesültet húztak ki. — **Élgett termés.** Bodzás-Ujlakon ma husz csür az idej terméssel az összes mel- lék-épületekkel teljesen leégett. A gazdák kára igen nagy, mert biztosítva kevés volt. — **A bártfai gólya.** Riemer Harsch szegény zsidó ember Bártfán avval teugeti életét, hogy Eperjestől Bártfáig és vissza a vasuton sa vanyu vizet árul. A szegény embert váratlanul nagy családi öröm érte. Felesége egy szerre három fiuval ajándékozta meg. Mind nyájan jól vannak. Az asszony annyira jól érzi magát, hogy Riemer — amint fejjvakarva kijelentette — azt hiszi, hogy előkerül még a negyedik fiu is. — **Alhir vasuti szerencsétlen ségről.** A kassai alagutban kedden állítólag történt városi szerencsétlenségről a kassa- oderberyi vasut igazgatóságnál mindeddig semmit sem tudnak s így e híresztelés nyil- ván misztifikáción alapul, annál is inkább, minthogy 938. sz. személyvout, amelylyel a szerencsétlenség megeaett volna, azon a vonaton egyáltalán nem közlekedik.

Tőzsde.

— Goldstein Mór debreczeni bankiroda tudósítása —

— Déli zárlat, —	
Buza 1901. októberre . . .	7.97
Buza 1902. áprilisre . . .	8.39
Rozs 1901. októberre . . .	6.69
Zab 1901. októberre . . .	6.32
Tengeri 1902. májusra . . .	5.17

Amerika 1 1/4 czenttel olcsóbb. Az irányzat lanyha.

A hiúság halot tja.

— Saját tudósítónktól. —
Budapest aug. 19.
Pécsset, mint nekünk írják agyonlétte magát vasárnap Majerszky József mávirágke reskedő.
Hóbortos, hia ember volt. Eredetileg péntekre tervezte öngyilkosságát de aztán megváltoztatta szándékát hogy Szent István- napján legyen a temetése.

Egész életében az volt a vágya, hogy feltűnést keltsen; ünnepnapokon fölvette ragyogó tűzoltóparancsnoki uniformisát.

Vasárnap délután három órakor lőtte meg magát. Hallották a durranást a házban de nem mertek bemenni hozzá, mert Majerszky már többször akart öngyilkosságot elkövetni és gyakran lövöldözött szobájában. Ha ilyen rányitották az ajtót rabiátus volt.

Nem evett sem reggel se délután s amikor a felesége kínálta valamivel egyre azt mondta hogy üres gyomorral akar a másvilágra menni.

Már korán reggel felöltözött tűzoltó egyenruhájába és ebben lett öngyilkos.

Majerszky már három ízben akart öngyilkosságot elkövetni. Mind megannyiszor fölvette tűzoltó uniformisát.

Bezárkódzott szobájába ilyenkor de két ízben csak levegőbe lőtt. Amikor harmadik ízben akarta magát meglőni el is találta a golyó, de csak horzsolta.

Most aztán sikerült meghalnia. Tizenkét levelet hagyott hátra ezekben megírta kik jelenjenek meg temetésén, milyen legyen sírköve illeszkedjen bele az arcképét és véssék alája ezt a sort; Itt nyugszik egy buzgó önkéntes tűzoltó.

Hogy mennyire hín volt legjobban bizonyítja az hogy mielőtt mielőtt meglőtte magát, törölköző-kendőt helyezett el egyenruhájának galérija alatt, hogy arany zsinórja ne legyen vérfoltos.

Majerszky öcsese, a ki rajzoló volt, egy évvel ezelőtt szintén öngyilkosságot követett el; néhány éve pedig legidősebb fia akasztotta fel magát 19 éves korában.

Kofa-típusok.

A harcziás kofa.

Legelterjedtebb faj, — bár csodálatos, Brehm nem említi. Kövér, néha sovány. Többnyire idősebb korban jelentkezik a harcziás jellemező tulajdona, bár egyeseknél már fiatal korukban is kiüt. Két csipője van, ezekre szokta felrakni két, többnyire husos felső végtagjait. — Kedvenc szavajárása:

— A teremtsit!

Beszédeiből nem adhatunk részleteket, mert azok piruló színben jelennének meg. Teljes erővel árul, illetőleg: elad. Helyesebben terrorizálva rászó a vevőre, a harmadik kofára átkiált. Ha már a vevő előtte áll, meg nem menekszik. Legfeljebb úgy, ha kitesszi magát annak, hogy még a kapuban is hallja:

— A teremtsit a bugrisnak!

Ha harcziás vevővel áll szemben, ő sohasem akar az okosabb lenni, mert nem enged. De homálytalan czélzást tesz arra, hogy valamit a vevő fejéhez vág. Ő az a bizonyos, aki mindig kész az e fajta nyilatkozatra:

— Hát hívjon rendőrt a teremtsit!

A hallgatag kofa.

Nem paradoxon, sőt nem is igaz, mert csak egy ideig hallgat. Többnyire sovány, kicsi, öreg. Nem néz sem jobbra, sem balra vevőt nem hív maga felé, de ha valaminek az árát megkérdezted és sokalod: akkor

kérd meg Jim Morgan urat, hogy ragadjon a leggyorsabb lovára, mert különben véged van. Akkor előáll egy új alfaj, a dühöngő kofa. Így kezdi:

— Hát én hívtam ide? Mondtam én, hogy tőlem vegyen? Hát ki maga, hát ki vagyok én? Azt a keldus fajzatát...

A gunyos kofa.

Szuverén megvetéssel árulja a zöldségekét. Lenézi a vevőit, a társnőit, a piacot talán jobbkezdében saját magát is. Ha valakiből nem néz ki sokat, ekként szól:

— Nem magának való az, lelkem! Pénz kell ám ahhoz, ne is bámulja.

Sokalod holmija árát:

— Nem is a maga hasának való az. — Uri gyomorba fog az menni. — Menjén máshoz, vegyen olcsón, mit lopja itt az időt?

A kedélyes kofa.

Jól megtermett kedélyes hölgy. Ő a piacz lelke. — Beszédmódora például olyan, mintha három bakakáplár összeül s fogadnak. ki tud nagyobb trivialitást mondani. Társnői szeretik, melyek pedig a piaci hangulat szerint igen jók, legtöbnyire a vevőkre pazarolja. A szerencsétlen odakerült fiatal asszony hiába menekül a kofák, szakácsnők és szobalányok röheje és bahotája közt, hiába szeretne sirni, (más elégtétele úgy nem lehet) a kedélyes kofa gunyolódása végig üldözi kicsinyke lakásáig.

A birka.

Ez a közönség, mely eltűri ezeket; mely nem tudja a rendőrhatalósággal megértetni, hogy tanítsa meg becsületre, tisztességes modorra ezeket az elvadult Angotkat. A kofákkal nem veszekedhetik az uri nő, ha inzultálják, de arra való a rendőrség, hogy rendet csináljon. A felügyelet ne csak arra terjedjen, hogy csinos-e valamelyik szakácsné vagy sem, hanem arra is, hogy milyen bánásmódban részesül a vásárló közönség.

CSARNOK.

Az uzsorás leánya.

— Regény két kötetben, —

Írta: **Vitkay Zoltán.**

— Második kötet. — 52

II.

A komornyik vallomása.

— Nem tudom!

— Felelj, mert istenemre!...

— Lehet, hogy ő tette!

— Nyomorult, hiszen állatok én már terveteken!... A gyilkosságot ketten követitek el.

A komornyik halotthalvány lett.

— Ugy van! Téged megvásárolt a báró mert tudta, hogy Reicher zárkózottan él s idegent nem fogad. Azt is tudta, hogy te gyakran jelensz meg ottan, hol tőlem, hol Amanda-tól küldve s bizonyosra vette, hogy téged nem fognak elutasítani.

— Kegyelem, gróf ur!

— Ne fecsegy!... Kegyelmeztél te nekem, ki uri módon tartottalak. Hálátlan gazember! Köszönd türelemnek, hogy eleven fel nem hasogatlak, hogy a kinok minden változatát átérezzed. Nyomorult áruló, ki eladtad uradat ellenségeinek! Azt hitték k.

egy e, hogy ott fogok veszni a börtönben s majd ti dözsöltök vagyonomban!

Hatalmasan arczul ütötte a jellemetlen gazembert, ki felordított a fájdalomtól.

— Oda fogsz kerülni, honnan én kijöttem, ha nem engedelmessédel: ha mindent tudomásomra nem juttatsz!

— Megvallok mindent... jaj! jaj!

— Felelj: hol van nőm?

— Nem tudom, gróf ur egy Is...

Ismét csattant egy erős pofon az áruló arczán.

— »Nem tudom!« felelsz nekem? Ezzel akarod a dolgot elűtni? Azt kérdeztem: hol van a nőm, erre felelj!

— Jaj, jaj!... Nem tudom én... vagyis nem láttam, mióta a bankárt eltemették.

— Kivel ment el?

— Azt Koracs báró tudná megmondani.

— Hát azzal utazott el?

— Nem, mert Koracs báró itthon van. Talán inkább Célia asszonynya.

— Borzasztó! A legveszedelmesebb ellenség kezébe játszották szeretett Amanda-t! Oh, te pokol pozdorjája! Mi tart viszsza, hogy agyon ne verjelek!

— En nem tehetek róla!

— Hallgas! Hol lakik az a báró?

— A Célia féle palotában. Megvásárolta tőle.

— Készülj s megyünk oda!

— De kérem, gróf ur!

— Szót se nyomorult!... Le akarok azzal a te báróddal számolni a nőmön ejtett sérelemért.

— De ilyenkor?... Már bizonyosan alszik!

— Ej, czinkostársát, kivel a bankárt meg gyilkolta, nem fogja elutasítani. Indulj, előttem! Ugy próbáld meg a szökést, hogy lelégy, mint veszett ebet!

Félelemtől remegve, fogvaczogva indul utnak a komornyik, Hedry gróf mindenütt nyomában volt a rászegzett revolverrel.

— Így érkeztek a Komlós-féle palotához.

III.

Koracs báró megjelentése.

A gonoszlelkű, aljas gondolkozású Mandulai, ki Koracs báró néven a Komlós palota tulajdonosa lett, minden más egyébre gondolt, csak arra nem, hogy őt még sorsa egy szer összevezeéri Hedry gróffal.

Hamar elfeledte Céliát s még Amanda emlékéit is kitörölte emlékéből. Lepkekönyvűséggel szállt más virághoz.

A bankártól elrabolt, meg a játékasztalnál nyert összeggel uras életet folytatott.

A nyilvánosság előtt álcázta magát s adta a becsületest.

Ily móddal több jó nevű családdal jött ismeretségbe.

Élt, mint az okatlan állat, a nélkül, hogy gondolt volna valaha a jövőre, melyből pedig megsemmisítő villámok löveltek feléje.

Azon estén, melyen Hedry gróf utban volt a Komlós palota felé, Koracs báró korán hazatért lakására.

A palota felügyelője s egyetlen cselédje egy öreg kapus volt,

Sokat vesztvén a játék asztalnál s kedvetlenül nyitott be szobájába.

— Ördög vigye a dolgát! — mormogá.

— Mióta Célia eltávozott, szinte a szerencse is elhagyott! Ha ez így megy, maholnap ki leszek fosztva minden pénzemből.

— Levette ruháit magáról s ágyába feküdt.

Ekkor, mint valami sötét rémkép, megjelent előtte Hedry gróf alakja.

Koracs báró elborzadt elébb, azután szokott könnyüvérséggel nevetett fel.

(Fgylt köv.)

Láhne-féle

tan- és nevelő intézet

Sopronban

Elemi iskolával, teljes 8 osztályú gymnásiummal és 6 osztályú reáliskolával.

Bizonyítványai államérvényesek.

Felvesz új növendékeket 6 éves koruktól 18 éves korukig. Felvilágosítással készséggel szolgál

az igazgatóság

Eckert — Edelbraut-féle

gyógyhatású

Természetes Likör

hegyi növényekből készítve jóízű gyomorerosító,

Vadászatokon, úgy kirándulások alkalmával

vizzel vegyítve kitűnő üdítőül szolgál. Lagajánlatosabb háziszér.

os. és kir. szabadalmazott

Likör gyár
Alb. Eckert Grác.

Paratlan a THYMOL fog por.

THYMO

a legkellme-
sebb fogtisztoszer, üdít
frissít.

THYMOL

ártalmatlan
septikus, meg-
szünteti a fog-
fájást.

THYMOL

törvényesen ve-
dett HAZAI
gyártmány.

THYMOL

fehéríti szép
és konserválja
a fogakat.

THYMOL

uton igen
célzszerű
Nélkülözhetlen

THYMOL

főülmul min-
den más fogtisztoszer.

1 tubus 60 fillér. — Kapható mindenütt.

Egyedüli készítő és főszékhelyi raktár:

SAVOLY illatszergyára
gőzre berendezett hygien, kosmet laboratorium,
magy. elsőrendű finom pipere-szappangyár

Budapest, VII. Damjanich-utca 28.

Gyári raktár és fiókület, Temesvárott.
Főraktár: Debreczenben Kálnai Lipót,

Fisch, testvérek, Tóth Kálmán fűszerkereskedő,
Riekl József Zalmos fűszerkereskedő,
Váray József fűszerkereskedő, Békés Lajos
divatkereskedő, Leindenfrost Gy. fűszerke-
reskedő, Szabó Zsigmond fűszerkereskedő.

Vezérképviselő és főszékhelyi hely: Dobó és Fehér,
Budapest, V. Lipót körút 3.

Vasuti menetrend

Érvényes 1901. Május hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul		Vonat	Erkezik	
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonal	1.28	délután
P.-Ladány	7.10 este	Személyvonal	9.43	este
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonal	1.50	délután
Budapest	12.36 délután	Személyvonal	8.10	este
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonal	5.45	reggel
Budapest	4.16 délután	Gyorsvonal	9.40	este
P.-Ladány	3.37 "	Tv. sz. sz.	5.34	délután
Debreczen—M.-Sziget				
Királyhaza	5.10 reggel	Személyvonal	2.08	délután
M.-Sziget	2.56 reggel	Személyvonal	9.48	délután
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonal	10.50	éjjel
M.-Sziget	12.17 délután	Gyorsvonal	4.56	délután
Szatmár-Németi.	7.58 este	Tv. sz. sz.	12.03	éjjel
Szatmár-Németi	6.46 este	Gyorsvonal	8.50	este
Debreczen—Szerencs				
Szerencs	8.22 reggel	Személyvonal	11.21	délután
Szerencs	4.01 délután	"	7.03	este
Szerencs	6.58 este	"	10.43	éjjel
Debreczen—Füzes-Abony				
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonal	10.24	délután
Tisza-Füred	4.21 délután	"	7.56	este
Debreczen—Nagy-Léta—Vértes				
N.-Léta—Vértes	9.35 reggel	Vegyesvonal	11.16	délután
N.-Léta—Vértes	4.31 délután	"	6.18	délután
Debreczen—Tisza-Lök				
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonal	9.17	délután
"	4.06 délután	"	7.29	este
H.-Nánásig	11.20 déli	"	1.18	délután

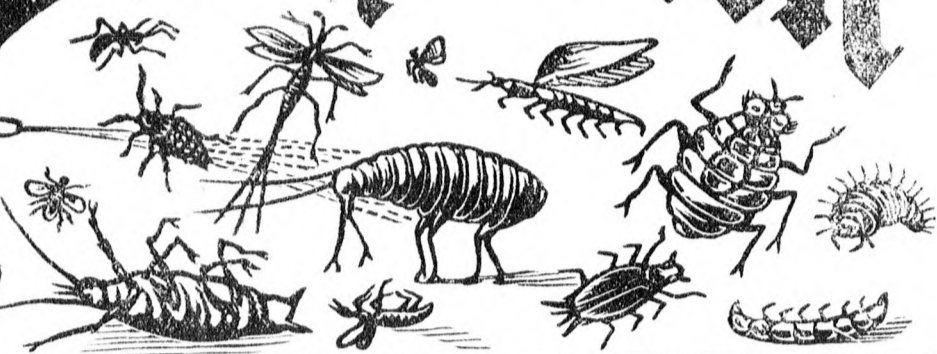
* Minden kedden.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		Vonat	Indul onnan	
P.-Ladány	7.41 reggel	Tv. sz. sz.	6.08	reggel
P.-Ladány	5.03 reggel	Személyvonal	4.00	reggel
Budapest	3.36 délután	Személyvonal	9.15	délután
Budapest	6.26 este	Gyorsvonal	1.55	délután
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonal	7.05	este
Budapest	11.44 délelőtt	Gyorsvonal	6.50	reggel
M.-Sziget—Debreczen				
Szatmár-Németi.	8.46 reggel	Gyorsvonal	6.42	reggel
Szatmár-Németi.	7.32 reggel	Személyvonal	3.45	reggel
M.-Sziget.	12.16 délután	Személyvonal	6.—	reggel
Szatmár-Németi.	6.45 este	Személyvonal	2.47	délután
M.-Sziget	3.55 délután	Gyorsvonal	11.35	délután
M.-Sziget	10.12 éjjel	Személyvonal	3.39	délután
Szerencs—Debreczen				
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonal	5.—	reggel
Szerencs	12.07 délután	Személyvonal	9.03	délután
Szerencs	7.53 este	Személyvonal	5.10	délután
Nagy-Léta—Vértes—Debreczen				
N.-Léta—Vértes	7.18 reggel	Vegyesvonal	5.25	reggel
N.-Léta—Vértes	3.13 délután	"	1.95	délután
Tisza-Lök—Debreczen				
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyesvonal	5.06	reggel
Tisza-Lök	6.35 este	"	2.35	délután
H.-Nánás	3.30 délután	"	1.30	délután
Füzes-Abony—Debreczen				
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonal	4.18	reggel
Füzes-Abony	5.45 délután	"	11.35	délután

"Zacherlin"

mint felülmulhatatlan csakis a Zacherlin féregpor használhat.

"Vásároljon ön csak üvegekben"

Debreczenben Békés Emil Bán László Csanak József, Csiesó Lajos, Czeglédi, Józsefné, Csillag József Deutsch Lajos, Félégyházy János, Francsics és Jóna Frics K., Ganofszy Lajos, Geréby F., Gőczey I. Havas József, Hirsch F., Klein Bernát, Kohn Simon, Komlósy Lajos Kohn Henrik Kondor J. és fia Kontsek Géza, Kovács Mihály, Leidenfrost Armin Lusztig K., Mayer József, Parti Ferencz Páncsics J. Jenő, Kiss Géza Rickl József, ifj. Kósa Lajos, Rozenfeld R., Rosenthal Dániel, Rosenthal Sándor, Róth Antal, Róth Ignác, Szabó Zeigmend, Szentkirályi-Tivadar, Térey József, Tóth Kálmán, Várray, József Várray János, Jánossy Béla, Neumann és Weisz, Kornhoffer József, Berettyóújfalu: Ifj. Weiszberger Ignác. ErMihályfalva: Grosz Hermann, Lévy Vincze, Polák Mórítz, H. Szászváros: Gemünbeck József Hajdúszoboszló: Körner Béla. Tisza Fűred: Schön Jakab Weiszmann József.

Cs. és kir.

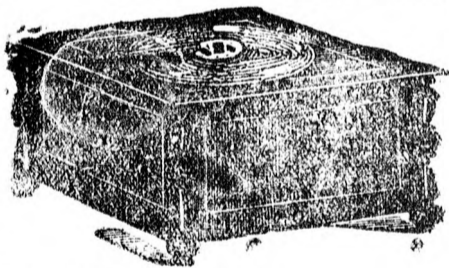

udv. hangszergyár.

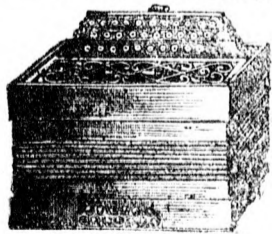
Sternberg Armin és Testvére,

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Minitur-Ariston.

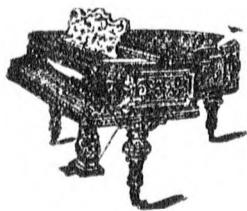

Ezen új találmányu bájos hangszere a legkedveltebb magyar vagy más nótákat elhuzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zenéhez. Ára 8 fnt 50, a kóták darabja 25 kr.

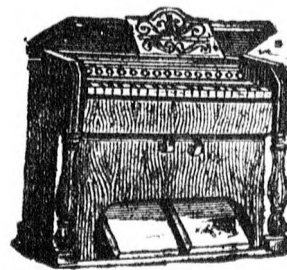
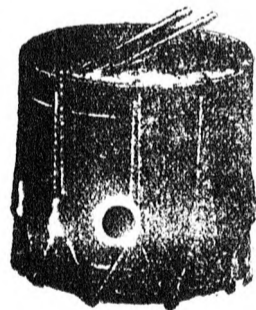

Kitűnő hangu harmonikák
3 frittól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 fnt.

iskolai hegedők.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangu zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt kitűnőnek elismert, saját gyármanyu iskola, szalon és egyházi harmoniumok.

Erard, Feurich, Kern, stb. világhírű zongorák kizárólagos képviselote,

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről mint hegedők, fuvolák, cimbalmok, cziporák, harmoniumok, zongorák stbről ingyen és bérmentve küldetik, csak megnevezendő, hogy mitféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglősőknek zenélő automaták.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre könyvnyomdájában.